

Motion till riksdagen 2024/25:2507

av Ingela Nylund Watz m.fl. (S)

Ge kommunerna ökade möjligheter att genomföra bakgrundskontroller av anställda och arbetssökande

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt ge kommunerna ökade möjligheter att genomföra bakgrundskontroller av anställda och arbetssökande och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den organiserade brottsligheten har ätit sig in i stora delar av samhället och utgör ett systemhot med bristande tillit till samhällsliga funktioner som följd. Om utvecklingen inte kan vändas riskerar samhällsklimatet att hårdna än mer och viljan att lösa samhällets utmaningar gemensamt utmanas.

De kriminella aktörerna arbetar i olika nivåer och en av dessa är de s k möjliggörarna som rekryteras eller placeras på strategiska positioner i såväl privat som offentlig sektor. Det kan handla om banktjänstemän och fastighetsmäklare men de kan också vara handläggare på en kommuns bygglovs- eller tillståndsenhet, socialsekreteraren på försörjningsstödet eller personal på kommunens bostadsbolag.

Södertälje kommun har tidigt uppmärksammat de kriminella aktörernas ambitioner att arbeta med möjliggörare också i de kommunala verksamheterna. Som en följd av detta införde kommunen en mer omfattande bakgrundskontroll av sina anställda och arbetssökande under hösten 2022. Kommunen beslutade dock 2023 att avveckla kontrollerna efter oväntat hård kritik från Justitieombudsmannen. Kommunen har därefter tydligt efterlyst förändringar av lagstiftningen som ska göra det möjligt för kommunerna att kontrollera anställdas och arbetssökandes bakgrund i syfte att motverka infiltration från den organiserade brottsligheten. SD-regeringen gav därefter, i februari i

år, en utredare i uppdrag att i ett snabbspår se över om kommunerna bör få utökade möjligheter att genomföra sådana. Uppdraget ska redovisas den 31 oktober 2024.

Det är avgörande för kampen mot den organiserade brottsligheten att kommuner som arbetsgivare får möjlighet att göra de bakgrundskontroller som är nödvändiga för att hindra infiltration, samtidigt som denna möjlighet är utformad på ett sätt som balanseras mot den personliga integriteten.

Ny lagstiftning måste komma på plats så fort som möjligt varför det är angeläget att regeringen återkommer skyndsamt till riksdagen med sådana förslag.

Ingela Nylund Watz (S)

Mathias Tegnér (S)

Anna Vikström (S)